

เลขที่.....

ประโยคธรรมศึกษาชั้น [✓]ตรี []โท []เอก ระดับ []ประถม [✓]มัธยม []อุดม

วิชา เรียงความแก้กระทู้ธรรม

สอบในสนามหลวง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

	สืล ยาว ขรา สารู.
	ศีลยังประโยชน์ให้สำเร็จทราบเท่าขรา
	บัดนี้ จักได้อธิบายขยายความแห่งพุทธศาสนสุภาษิตที่ยกขึ้นเป็นบทเบื้องต้นนั้นเพื่อเป็น
	แนวทางแห่งการศึกษาและแนวทางแห่งการปฏิบัติ โดยสมควรแก่อัตภาพและธรรมเป็นลำดับไป
	ดำเนินความว่า ศีลยังประโยชน์ให้สำเร็จทราบเท่าขรานั้นเพราะ ศีลนี้ ท่านผู้รู้อธิบาย
	ความหมายไว้ สืลนะ แปลว่า ความ ปกติ หมายความว่า ควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ให้อยู่
	ในสภาพที่เรียบร้อยดีงามพ้นจากการเบียดเบียนกันและกัน และหมายความว่าสามารถรองรับความดี
	ชั้น สูงทุกอย่าง เหมือนแผ่นดินรองรับของหนักมีมหาสมุทรและภูเขา เป็นต้นเอาไว้ได้โดยไม่มี ความ
	ผิดปกติดะไร ๒. สิริระ แปลว่า ศีระะ หมายความว่า เป็นยอดของความดี เหมือนศีระะเป็นอวัยวะ ที่
	อยู่สูงที่สุดของร่างกาย ๓.สืสะ แปลว่า ยิ่งใหญ่ คือมีความสำคัญ หมายความว่า ถ้าขาดศีลเสียแล้ว
	คุณธรรม หรือความเจริญอย่างอื่นก็เกิดไม่ได้ ๔. สิตละ แปลว่า มีความเย็น หมายความว่า ศีล
	สร้างความเย็นให้แก่จิตใจผู้รักษา และสร้างความร่มเย็นให้แก่สังคม ๕. สิวะ แปลว่า ปลอดภัย
	หมายความว่า ศีล สร้างความไม่มีภัย ความไม่มีเวรและความไม่เบียดเบียนให้แก่สังคมมนุษย์ ศีลนั้น
	เมื่อใครรักษาได้จะทำลายวิติกมกิเลส คือ กิเลสที่ล่องละเมิดมาทางกาย และวาจา ทางกาย เช่นการ
	ฆ่าสัตว์ ทางวาจา เช่น การพูดเท็จ พร้อมกันนั้นก็ทำให้กาย วาจา และใจ คนผู้ที่ฉลาดย่อมรู้ประโยชน์
	ว่าศีลเป็นเยี่ยมในโลก ทำให้เกิด ความสุจริต ไม่ผิดลูกเมีย เสียสติ ชีวิตจะอยู่อย่างปกติสุขยั่งยืนไปนาน

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มากใน ขุททกนิกาย ชาดก เอกนิบาต ว่า
	สีสํ โลกเ อนุตฺตรํ.
	ศิลเป็นเยี่ยมในโลก
	อธิบายความว่า ผู้มีปัญญา ฉลาดรู้ว่าศิลปเป็นเยี่ยมในโลก รู้จักละสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์
	ทำเฉพาะสิ่งที่เป็นประโยชน์ เว้นจากสิ่งที่เป็นบาป ทำแต่สิ่งที่เป็นบุญ ศิล เป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐาน
	อย่างหนึ่งที่มนุษย์ทุกคนจะต้องมี เพราะศิลปทำให้มนุษย์ยังคงรักษาสภาวะของมนุษย์เอาไว้ได้ ถ้าขาด
	ศิลเสียแล้ว สภาวะของมนุษย์ก็ย่อมจะลดลงตามลำดับ ศิล เป็นรากฐานของบุญกุศลชั้นสูง คือการ
	เจริญภาวนา ที่กล่าวเช่นนั้นก็เพราะว่า คนที่จะเจริญภาวนาหรือปฏิบัติกรรมฐาน จนสามารถได้ฌาน
	ได้สมาบัติ หรือได้บรรลุมรรคผลนิพพานได้นั้น จำเป็นต้องมีศิลปที่บริสุทธิ์เสียก่อนจึงจะทำได้ เพราะถ้า
	ศิลไม่บริสุทธิ์เสียแล้ว การปฏิบัติกรรมฐานก็ไม่ได้ผล ดังนั้น ผู้มีความรู้หรือบัณฑิตผู้ฉลาดทั้งหลาย
	เล็งเห็นความสำคัญและอันสงสัอันยิ่งใหญ่ของการรักษาศิลแล้ว จึงพยายามรักษาศิลให้บริสุทธิ์ผุด
	ผ่องอยู่เสมอ ไม่ให้ขาด ไม่ให้ต่างพร้อย จากการพรรณนามาโดยย่อนี้ทำให้เห็นคุณสมบัติของศิลป
	หลายอย่างด้วยกัน ศิสนั้นทำให้เราเป็นคนปกติไม่โหดร้าย มือไว ใจเร็ว พุดพด หมดสติ ข้อสำคัญคือ
	อย่าปล่อยให้ใจคิดอะไรที่ทำให้ใจเป็นทุกข์โดยที่ไม่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาแต่อย่างใดเลย มีหน้าซ้ำ ยังกลับ
	กลายเป็นการซ้ำเติมปัญหาให้ทับถมแก่ยากหนักเข้าไปอีกถ้าไม่รู้ว่าจะคิดอะไรดี มันรู้สึกคิดอะไรไม่
	ออก ก็หยุดมันด้วยการคิดถึงโทษมีความเดือดร้อนกายใจในภายหลัง ถ้าเอาไม่อยู่ ก็พาตัวเองไปวัด ไป
	หาพระที่เลื่อมใสศรัทธา ที่คิดว่าท่านจะช่วยให้ธรรมะมาแก้ทุกข์ได้ เข้าไปสนทนากับท่าน ก็คงช่วยให้
	ได้คิดธรรมดี ๆ กลับมาสอนใจตนเองได้บ้างนี่! ก็เป็นกรรมดีอย่างหนึ่ง ที่เราสามารถจะเลือกทำได้ใน
	ปัจจุบัน ไม่มีคำว่าสายสำหรับการทำดี จะเป็นคนชั่วมานานแค่ไหน เพียงตั้งใจทำดีในปัจจุบัน ไม่คิดที่

[illegible]

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มานี้ ขุททกนิกาย อุทาน ว่า
	สญ มโต เวรํ น จียติ.
	ผู้สำรวมระวัง จะไม่สร้างเวรกรรม
	อธิบายความว่า ความสำรวมระวังดีได้ ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง จะไม่สร้างเวร
	กรรม ให้รู้หลักพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญอย่างนี้ เมื่อรู้จักหลักเช่นนี้แล้ว เราจะต้องตั้งใจให้แน่วแน่
	บัดนี้เป็นภิกษุก็ต้องตั้งอยู่ในศีล อยู่ในกรอบพระวินัย เป็นอุบาสก ในวัน ๘ คำ ๑๕ คำ
	สมาทานศีลตั้งอยู่ในกรอบพระวินัยเหมือนกัน ศีล ๕ ก็ต้องสำรวมระวัง ศีล ๕ ให้ถูกร่องรอยเป็น
	อันดี ศีล ๘ ก็ต้องสำรวมระวังศีล ๘ ให้ถูกต้องร่องรอยเป็นอันดี ไม่ฉลาดก็ต้องศึกษาเล่าเรียนให้
	เข้าเนื้อเข้าใจ ถ้าว่าศีล ๑๐ ก็สำรวมระวังศีล ๑๐ ให้ดี ถ้าไม่เข้าใจก็ต้องศึกษาให้เข้าเนื้อเข้าใจ
	ถ้าศีล ๒๒๗ หรือเรียกว่า อปริยัตตปาริสุทธิศีล ก็ตั้งอยู่ในศีลนั้น สำรวมระวังศีลให้ดี อย่าให้
	คลาดเคลื่อนจากศีล สำรวมระวังสำรวมระวังอย่าไรสำรวมศีล ใจต้องอยู่ศูนย์กลางกายที่ทำให้เป็น
	กายมนุษย์ นั่นแหละที่ตั้งของศีล ที่เกิดของศีลนั้น จะต้องอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกาย
	มนุษย์ใสเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า ความสำรวม ใจหยุดเสีย เมื่อตากระทบรูป เข้าสู่ใจก็หยุดเสีย
	บางอย่างถ้ามันเข้าถึงใจก็จะติดใจ อยากให้มันเข้ามาถึงใจอีก หยุดนั้นเชียวทำที่ที่ใจ บอกมันว่าเอา
	ไม่เอาละ สวยยิ่งเหลือเกิน ถ้าใจหยุดละอายนี้เป็นพิษแก่ข้า ข้าไม่เอาหยุดเสียอย่างเก่า ไม่ขยับ
	เขยื้อนทีเดียว นี่สำรวมอย่างนี้ เป็นต้น เมื่อหยุดนิ่งในวิญญูณทั้ง ๕ คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส
	อย่าให้มารวมกันเป็นกลุ่มก้อนเข้ามาให้กระทบอีกแล้วทั้งดีทั้งชั่ว ถ้าเราไม่เข้าไปติดใจละก็ใจก็ไม่อยาก
	เมื่อเห็นจริงมันก็ไม่ร้องไห้ ไม่โทมน์ส ไม่ดีใจไม่เสียใจ เพราะสำรวมระวังไว้ได้จะไม่สร้างเวรกรรมต่อไป